

WERKBLAD ERNST VERDUIN

Bron 1. foto Ernst

Ernst Verduin is geboren op 22 juni 1927.

Deze foto komt uit 1940. Hoe oud is hij op deze foto?

12 of 13

Op 17 januari 1943 komt hij samen met zijn vader, moeder en zus Wanda in Kamp Vught.

Hoe oud is hij dan?

15

Hoe oud is hij nu?

.....

Bron 2. foto Ernst en Wanda

De zus van Ernst heet Wanda. Zij is geboren op 20 augustus 1925.

Ernst is op deze foto zes jaar oud en Wanda acht.

Kijk goed naar de foto. Kun je zien dat Wanda ouder is?

Persoonlijke invulling

Lijken Ernst en Wanda op elkaar, vind je?

Persoonlijke invulling

Bron 3. foto schoolreisje

Dit is een foto van een schoolreisje van Ernst zijn klas. Ernst zit links vooraan.

Wanneer is dit?

15 juni 1937

Waar gaat de reis naar toe?

Camperduin aan Zee (ca 60 km van Amsterdam, bij Schoorl in Noord-Holland).

Bron 4. ster

Vanaf 1 mei 1942 moeten alle joden, ook kinderen vanaf 6 jaar oud, een ster dragen. Van wie moet dit en waarom?

Van de nazi's, om de joden apart te zetten. Iedereen kan op straat zien wie een jood is.

Ernst vindt het vreselijk om deze ster te moeten dragen. Kun je begrijpen waarom? Leg uit.

Persoonlijke bewoordingen

Bron 5. archiefkaart

Vanaf 1942 worden joden naar concentratiekampen in Nederland gebracht. Vaak is dit kamp Westerbork in Drenthe, soms is het kamp Vught in Noord-Brabant. Waarom doen de Duitse bezetters dit?

Omdat de nazi's de Holocaust stapsgewijs laten verlopen. Gevangenschap in Nederland lijkt het gevaar voor de joden te verkleinen, en geeft het valse beeld dat ze uiteindelijk naar werkkampen in Duitsland of Polen moeten.

Het gezin van Ernst wil onderduiken. Maar vlak daarvoor worden ze opgepakt. Vader, moeder, Wanda en hij worden meegenomen naar kamp Vught.

Bekijk bron 5. Zo staat Ernst ingeschreven in kamp Vught.

Wie zijn de twee namen onder de streep?

Zijn ouders

Op elke kaart wordt bijgehouden wanneer iemand op transport naar Polen gaat. Dat gaat meestal via kamp Westerbork in Drenthe. Met een potlood en code wordt dit aangegeven. Kun je op deze bron zien wanneer Ernst van Vught naar Westerbork moet? Leg uit.

W 11/9 = Westerbork 11 september

Bron 6. tekening barak

Deze tekening is gemaakt door een gevangene in kamp Vught. Bekijk de tekening om een indruk te krijgen van een barak in het kamp.

Wat hangt er allemaal aan het plafond? Waarom is dat, denk je?

Was, kledingstukken die te drogen hangen. Er is verder nauwelijks plaats.

Hoeveel ruimte heb je voor jezelf?

Heel weinig

Bron 7. brief Kindertransport

Deze brief is geschreven door de joodse kampleiding. Wanneer?

5 juni 1943

Lees de eerste twee zinnen. Wat wordt bedoeld met "een verschrikkelijk ongeluk" (zin 1)?

Het bevel tot het kindertransport, dat alle kinderen wegmoeten.

Er wordt gezegd dat de kinderen “in een speciaal kinderkamp worden ondergebracht”.

Denk je dat de mensen die de brief schrijven en de mensen die de brief lezen dit geloven? Waarom denk je dit?

Persoonlijke invulling (let op een na laatste alinea)

Wat gebeurt er in werkelijkheid met de kinderen?

Ze worden via Westerbork naar Sobibor gedeporteerd en daar op 11 juni vergast, slechts enkele dagen later dus.

Bron 8. citaat Ernst

Lees de tekst. Ernst hoeft niet mee met het Kindertransport.

Waarom zou hij hier nog steeds over nadenken?

Omdat hij op dat moment aan de dood is ontsnapt. Iedereen die met het transport meemoest, was een paar dagen later dood.

Bron 9. kaart

Drie maanden na het Kindertransport moeten Ernst en zijn zus toch nog weg. Later volgen zijn ouders. Eerst moeten Ernst en Wanda naar kamp Westerbork, en dan naar Auschwitz. Samen met zijn zus komt Ernst in Auschwitz aan.

Bekijk het kaartje en zoek de drie genoemde plaatsnamen op.

Auschwitz ligt een eind zuidelijker dan de Poolse hoofdstad Warschau (vul in).

Bron 10. foto Ernst nu

Ernst is een van de weinige mensen die de jodenvervolging heeft overleefd. Daarom vertelt hij vaak voor groepen en schoolklassen. Bron 10 is een foto van Ernst in Auschwitz. De foto komt uit 1995. Toen werd herdacht dat Auschwitz 50 jaar geleden werd bevrijd. Naast hem Margot Krook uit Nijmegen, winnares van een opstelwedstrijd over de jodenvervolging.

Stel, Ernst komt bij jullie op school om een gastles te geven. Wat zou jij hem willen vragen, of zeggen?

Persoonlijke invulling